

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın **Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı Fatih DÖNMEZ** tarafından Anayasa'nın 98'inci ve İçtüzüğü'nün 96'ncı ve 99'uncu maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.

Murat ÇEPNİ

İzmir Milletvekili

2004 yılında değiştirilen Maden Yasası'nın ardından, kontrolsüz bir şekilde artan madencilik faaliyetleri; çevreye, doğaya, ormanlara, su kaynaklarına, tarım ve hayvancılık alanlarına, doğal ve tarihi korunacak alanlara, yaşam alanlarına, canlı ve insan sağlığına telafisi imkansız zararlar vermekte, küresel iklim krizlerine neden olmakta, binlerce yılda oluşan ekosistemi yok etmektedir. Maden projelerinin çevresel etkilerinin görmezden gelinmesi ve bu faaliyetlerin etkin denetim dışında tutulmaları, Anayasa ile tanımlanan halkın sağlıklı ve dengeli bir çevrede yaşama hakkını ihlal etmektedir. Türkiye genelinde on binlerce maden işletmesi bulunmasına karşın; Maden ve Petrol İşleri Genel Müdürlüğü tarafından yüzlerce yeni maden sahasında özellikle IV. Grup Maden başlığı altındaki madenlerin aranması ve işletilmesi için ruhsat verilmektedir.

Samsun Ladik İlçesi Akyar Köylüleri ve Ziraat Mühendisleri Odası, Akyar köyünde Maden ve Petrol İşleri Genel Müdürlüğü'nün maden arama ruhsatının iptaline ve yürütmenin durdurulmasına ilişkin 20.06.2022 tarihinde dava açmışlardır. Akyar Köyü'nde yerleşik halkın geçim kaynakları tarım ve hayvancılıktır. Köy halkı, altın -gümüş ve bakır gibi madenleri de içeren IV. Grup Maden arama ruhsatı işletmeye geçtiği takdirde; sadece geçim kaynaklarının olumsuz etkilenmeyeceğini, Akyar'da yaşamaya devam edecek oldukları takdirde IV. Grup Madenlerin olası etkileri olan siyanür ve diğer zehirli bileşiklerin, ağır metallerin hiçbir kaza olmasa dahi; yağmur ve buharlaşma ile yer altı ve üstü su varlıklarına karışabileceğini, bunun üretime ve insan sağlığına zarar vereceğini, tarım ve hayvancılık konusunda destek alamayacaklarını bu nedenle tarım ve hayvancılığın yok olacağını ifade etmişlerdir. Akyar köyünde yapılacak madencilik faaliyetleri insan haklarına, anayasaya ve yasalara aykırılık teşkil etmekte olduğu için iptal edilmesi gerekmektedir.

Bu bağlamda;

- 1- Madenlerin neden olduğu çevresel olumsuzluklar, kanserden, astıma halk sağlığı sorunları ortada iken, Samsun Ladik Akyar köyünde yüze yakın maden türünden oluşan IV grup madenlerin arama ve işletilmesi için ruhsat verilmesinin gerekçesi nedir?
- 2- Madencilik faaliyetlerinin Akyar köylülerinin geçim kaynağı olan tarım ve hayvancılığa vereceği zararlar ve çevresel etkiler neden dikkate alınmamaktadır?
- 3- Ladik Akyar Köyünde maden projelerinin kamu yararı var mıdır?
- 4- Akyar Köyünde maden ruhsatı verilmeden önce Tarım ve Orman Bakanlığı, Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı ve demokratik toplum kuruluşları ile işbirliği yapılmış mıdır?
- 5- Haklarını aramak için mücadele veren yöre halkının talepleri dikkate alınarak IV. Grup maden arama ruhsatlarını iptal edecek misiniz?
- 6- Maden arama ruhsatları verilirken Anayasaya, Türkiye'nin taraf olduğu uluslararası anlaşmalara ve yasalara uygunluk aranmakta mıdır?